

Barn- och utbildningsnämnden
Barn- och utbildningsförvaltningen
GSO 2
Gillberga skola
016-710 20 50

Gillberga skolas Likabehandlingsplan

Vision GSO 2

***"Hos oss får du mötas,
glädjas och lyckas!"***

Vår plan för likabehandling ska

- Främja barnens och elevernas lika rättigheter
- Förebygga – upptäcka – utreda och åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling.

Planen delas in i:

- A Kartläggning och analys
Mål och åtgärder
- B En beskrivning av hur vi arbetar med att främja och förebygga – upptäcka – utreda samt åtgärda.
- C Definitioner

DEL A

Delaktighet och inflytande

Eleverna informeras om Likabehandlingsplanen i början av höstterminen. Innehållet i Likabehandlingsplanen diskuteras sedan av eleverna på klassråden där de får lämna synpunkter på innehållet. Föräldrar informeras på föräldramötet i början av höstterminen om planen och var den finns på hemsidan. Synpunkter tas sedan in från föräldrar utifrån en enkät, som finns att hämta på hemsidan. En påminnelse om detta görs via veckobrev. Likabehandlingsplanen diskuteras på Skolrådet där också synpunkter kan lämnas. All personal diskuterar Likabehandlingsplanen i personalarbetslagen. Utifrån alla synpunkter sammanställer Trygghetsteamet sedan ett förslag som efter ev. revidering fastställs. Likabehandlingsplanen kompletteras sedan efter det att barnen fått utvärdera med hjälp av skoltemp och "Flugan".

Kartläggning och analys

Görs kontinuerligt och sammanställs under maj/juni. För detta ändamål använder vi oss av olika möjligheter med kortare respektive längre intervall såsom:

Kamratstödjare	- träffas regelbundet, minst varannan vecka, de ger sedan snabba och tydliga signaler till Trygghetsteamet
Trygghetsteam 4 personer	- kontinuerliga träffar med de vuxna i Trygghetsteamet varannan vecka och vuxna tillsammans med kamratstödjare varannan vecka
Elevhälsa	- rektor, specialpedagog och skolsköterska har regelbunden kontakt för uppdatering av elevernas nuläge. Vid behov konsulterar vi kurator som hör till området.
Elever	- klassråd, elevråd, spontana dialoger med mentor eller annan personal, utvecklingsamtal Skoltemp - årlig intern enkät för elever, görs v.42 under läsåret 2012/2013. Under vårterminen 2013 kommer skoltempen att revideras i GSO2. Vi kommer då att se till att skoltempen täcker in frågor som berör alla diskrimineringsgrunder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt all annan kränkande behandling. Flugan - elever scannar av vissa utvalda platser, olika tider under året, efter gemensam överenskommelse mellan vuxna och elever, i oktober och april under läsåret 2012/2013
Personal	- kontinuerligt i verksamheten samt konferens, då ev elevärenden kan diskuteras
Föräldrar	- utvecklingsamtal, Skolrådet, föräldramötet, spontana dialoger, enkät till alla föräldrar vid höstterminsstart
Vaktmästare/städ	- spontana dialoger
Kök	- spontana dialoger samt vid morgonmöten

Tillvägagångssätt vid kartläggning med eleverna

Skoltemp

Den årliga interna enkäten görs en gång under läsåret, v.42.

Alla elever i Förskoleklass- åk 6 får, anonymt, svara på frågor som handlar om trivsel och trygghet bl a.

Flugan

- Ansvarig pedagog startar en diskussion tillsammans med eleverna angående likabehandlingsplanen. Detta gör varje mentor på valfritt sätt som är anpassad till varje grupp. Gruppen kan t.ex. läsa en bok, titta på film eller se på teater etc. Mentorerna anpassar pedagogiskt material till sin egen grupp.
- Efteråt diskuterar man vad barnen känner igen och vad som förekommer på vår skola. Vi använder oss av kartlägningsmodellen "Flugan" vilket innebär att eleverna scannar av vissa utvalda platser på skolans område, vid två tillfällen under året, för att kartlägga var och när kränkningar eller liknande förekommer.
- Efter kartläggningen sammanfattar personalen i Trygghetsteamet synpunkterna från "Flugan".
- De vuxna presenterar resultatet för barnen.
- Därefter följer en gemensam diskussion i grupperna: Vad gör vi gemensamt för att förändra situationen?

Sammanfattning av kartläggning med eleverna

Vår årliga interna enkät utifrån frågorna ht 2012.

När det gäller enkäten "Skoltempen" har vi något lägre värden i år än förra året på de flesta frågorna. De frågor som har lägst värden är:

Pojkar och flickor bemöts lika?

Görs det tillräckligt för att motarbeta mobbing?

Känner du dig trygg i omklädningsrummet?

Har ni det bra tillsammans i klassen?

Känner du dig trygg i skolan?

På frågan; Känner du dig trygg när du äter? har vi något bättre värde på i år.

Den fråga som sjunkit mest i värde från förra året är; Har ni det bra tillsammans i klassen?

Frågan; Känner du dig trygg i skolan? har också sjunkit i värde en del.

Åk 5, åk 2 och åk 1 har övervägande lägst värden på de flesta frågorna.

Det är störst andel pojkar som har låga värden på alla frågor.

Övriga frågor har vi lika eller något bättre värden på i år. Dessa frågor är:

Har du oftast någon att vara med på rasterna?
Känner du dig trygg med de vuxna i skolan?
Är det bra med fri placering i matsalen?
Känner du dig trygg på skolgården?
Vet du vart du ska vända dig om du får problem?
Är elevers olikheter en tillgång i gruppen?

De frågor som hade lägst värden har vi sedan utvärderat muntligt med alla klasser och fått följande förslag på åtgärder:

Känner du dig trygg i skolan?
* Rastvakten ska gå runt till de ställen där eleverna upplever att det händer saker.
* Barnen ska berätta för en vuxen vad som händer.
* Alla ska tänka på att vara snälla mot varandra.
* Fler rastvakter.
* Om man ser någon som är ensam kan man fråga om den vill vara med.

Har ni det bra tillsammans i klassen?
* Vi samtalar regelbundet i klassen om hur vi har det tillsammans.
* Vi gör roliga saker tillsammans.
* Vi ger varandra arbetsro.
* Alla får vara med.
* Vi tränar på att samarbeta bättre.

Görs det tillräckligt för att motarbeta mobbing?
* Alla barn ska veta vart de kan vända sig om de känner sig kränkta eller mobbade.
* Kamratstödjarna ordnar mera trivselaktiviteter på skolan för att förbättra samanhållning och klimatet på skolan.
* Kamratstödjarna har mer uppsyn på rasterna.

Känner du dig trygg i omklädningsrummet?
* Alla känner till vilka regler som gäller i omklädningsrummen.
* Alla tänker på att följa reglerna.
* Alla tänker på allas trivsel.

Pojkar och flickor bemöts lika?
* Vi vuxna måste tänka på att bemöta pojkar och flickor likvärdigt och på vilket sätt vi säger till eleverna.
* Elever skuggar läraren och klasskamraterna.

Sammanfattning av kartläggningen ”Flugan”:

Eleverna upplever att det är en del bråk på olika ställen på skolgården, i korridorerna, i omklädningsrummet och i bussledet. Man puttas, knuffas, sparkas, trängs, gömmer saker för varandra mm. Det är en del fula och otrevliga ord som används. Det kan också förekomma en del hot. När bråk uppstår händer det oftast när inte en vuxen finns i närheten, på baksidan eller i korridoren innan fröken har kommit t ex.

Utifrån den gemensamma diskussionen i grupperna tycker eleverna att vi gemensamt ska göra följande för att förändra situationen:

- * Ha extra ögon på vissa elever vid behov
- * Rastvakten ska gå runt till de ställen där eleverna upplever att det händer saker
- * Alla, barn och vuxna, måste lära sig att säga ifrån
- * Barnen ska berätta för en vuxen vad som händer
- * Alla ska tänka vad de själva gör och behandla andra som de själva vill bli behandlade
- * Påminna om att alla ska följa reglerna
- * Fler rastvakter
- * Regler vid bussen

Mål och åtgärder

1. På Gillberga skola har vi en trygg miljö där ingen blir utsatt för knuffar och sparkar.

- Tydliga gemensamma ordningsregler, som diskuteras och revideras varje läsårsstart av personal, elever, föräldrar och Skolrådet.
  - Alla påminner varandra om att följa reglerna.
  - Barnen ska berätta för en vuxen vad som händer.
  - Alla ska tänka vad de själva gör och behandla andra som de själva vill bli behandlade.
  - Vi har rastvärdar på barnens raster, som går runt till de ställen där eleverna upplever att det händer saker. De har också extra ögon på vissa elever vid behov.
  - Alla vuxna ingriper vid konflikter eller ”skojbråk”. Vid tillsägelser använder vi oss av orden; Vi på den här skolan gör inte på ett sådant här sätt.
  - En gemensam konflikthanteringsplan finns som alla (både vuxna och barn) använder sig av.
- Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.*

2. All personal använder blanketterna vid kränkande behandling

- Följande blanketter används: ANMÄLAN till huvudman ang kränkande behandling, Utredning om kränkande behandling, Åtgärdsprogram mot kränkande behandling och Uppföljning av åtgärdsprogram mot kränkande behandling.
- Blanketter ska finnas lättillgängliga, t ex i alla klassrum, personalrum, på intranätet samt i Likabehandlingsplanen. Blanketten, ANMÄLAN, skrivs samma dag anmälan kommit in och läggs i rektors fack. Utredning görs skyndsamt, helst samma dag eller dagen efter anmälan har kommit in. Blanketten Utredning skrivs i samband med att utredningen görs och läggs även den i rektors fack. Rektor handhar blanketterna och vidarebefordrar dem till Barn- och utbildningsförvaltningen. Vid behov upprättas ett åtgärdsprogram, detta åtgärdsprogram följs upp och dokumenteras på utvärderingsblanketten som också läggs i rektors fack. Alla blanketter kopieras och förvaras i Trygghetsteamets pärm i inlåst skåp. Datum för alla utredningar och uppföljningar diarieförs i Trygghetsteamets pärm.
- Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.*

3. **Det förebyggande arbetet för att motarbeta mobbing görs mer synligt för alla elever på skolan.**
  - Trygghetsteamet berättar i klasserna vad kamratstödarna och Trygghetsteamet har för uppgift.
  - Alla elever får titta på film som handlar om mobbing i syfte att diskutera innehållet för att bli mer delaktiga i vad man kan göra för att förebygga att mobbing inte ska uppstå.
  - Kamratstödare ordnar trevliga aktiviteter för att få bra stämning och samvaron på skolan
  - Informera föräldrar och barn i en broschyr om vårt Trygghetsarbete och hur man kan upptäcka mobbing.

Ansvarig för att åtgärderna verkställs är Trygghetsteamet, ytterst ansvarig är rektor.
4. **Eleverna känner sig trygga i omklädningsrummet**
  - Alla mentorer har samtal i sin grupp om hur man uppträder mot varandra i omklädningsrummet
  - Vid behov finns en vuxen med i omklädningsrummet

Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.
5. **Eleverna tycker att flickor och pojkar bemöts lika i högre grad**
  - Personalen "skuggar" varandra vid minst ett tillfälle under vårterminen, vi utgår från en enkät.
  - Personalen tar tillvara både pojkars och flickors intressen vid planering av arbetsområden.

Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.
6. **På Gillberga skola använder vi ett språk utan svordomar och kränkande ord.**
  - Personal, elever och föräldrar har gemensamt kommit fram till och är överens om regler och förhållningssätt.
  - Alla vuxna ingriper vid otrevligt språk. Vid tillsägelser använder vi oss av orden; Vi på den här skolan använder inte ett sådant här språk.

Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.
7. **Eleverna känner sig trygga när de väntar på bussen**
  - Personalen är bussvakter varje dag
  - En tydlig markering finns vid gula huset där barnen ska stå och vänta innan de går på bussen
  - De äldsta eleverna går på bussen först och väljer var de ska sitta (undantag om någon är åksjuk och behöver sitta långt fram). Sedan sker påstigning i fallande åldersordning.

Ansvariga för att åtgärderna verkställs är all pedagogisk personal, ytterst ansvarig är rektor.

En redovisning av hur åtgärderna har genomförts ska skrivas in i planen i maj/juni 2013.

Utvärdering och kommunikation

Eleverna informeras om Likabehandlingsplanen i början av höstterminen. Innehållet i Likabehandlingsplanen diskuteras sedan av eleverna på klassråden där de får lämna synpunkter på innehållet. Föräldrar informeras på föräldramötet i början av höstterminen om planen och var den finns på hemsidan. Synpunkter tas sedan in från föräldrar utifrån en enkät, som finns att hämta på hemsidan. En påminnelse om detta görs via veckobrev. Likabehandlingsplanen diskuteras på Skolrådet där också synpunkter kan lämnas. All personal diskuterar Likabehandlingsplanen i personalarbetslagen. Utifrån alla synpunkter sammanställer Trygghetsteamet sedan ett förslag som efter ev. revidering fastställs. Likabehandlingsplanen kompletteras sedan efter det att barnen fått utvärdera med hjälp av skoltemp och "Flugan". Vi har Likabehandlingsplanen med tillhörande blanketter i alla klassrum. På hemsidan finns en uppdaterad likabehandlingsplan samt skolans ordningsregler tillgängliga.

DEL B

Främja, förebygga och förhindra gör vi genom att:

Främja, förebygga och förhindra det som rör samtliga diskrimineringsgrunder

- Tydliga gemensamma regler, trivselregler, som diskuteras och revideras varje läsårsstart av personal, elever, föräldrar och Skolrådet.
- Vuxna föregår med gott exempel.
- Nolltolerans mot all sorts diskriminering.
- Rastvärdar på barnens raster.
- Organisation, t ex placeringar i klassrum, matsalen mm.
- Gemensam konflikthanteringsplan som alla (både vuxna och barn) använder sig av.
- Trygghetsteamet träffas varje vecka.
- Informera föräldrar i en broschyr om vårt antimobbingarbete och hur man kan upptäcka mobbing.
- Kamratstödjure, utbildade enligt "Friends" i åk 3-6, två från varje klass. Kamratstödjure och vuxenstödjure i Trygghetsteamet träffas regelbundet.
- Kamratstödjure ordnar trevliga aktiviteter för att få bra stämning och samvaron på skolan.
- Alla vuxna ingriper vid otrevligt språk, konflikter eller "skojbråk". Vid tillsägelser använder vi oss av orden **Vi på den här skolan ....**
- Vi samtalar om alla slags olikheter i alla grupper på skolan regelbundet.
- Personal går vid behov på föreläsningar och kurser.
- Vi samtalar om likheter och olikheter mellan könen.
- Vid behov har vi positiv särbehandling, tjejgrupper, killgrupper i idrott eller samtalsgrupper.
- Vi har avslutningar som alla kan vara med på i skolan, för traditionens skull har vi även avslutningen i kyrkan, men vi meddelar tydligt programmet så att de som inte vill delta kan avstå.
- Vi samtalar i grupperna om olika etniska tillhörigheter, religioner och andra trosuppfattningar.
- Vi samtalar om sexuell läggning.
- Vi samtalar om olika funktionshinder.

Främja, förebygga och förhindra det som rör trakasserier och diskriminering på grund av kön

- Vi samtalar om likheter och olikheter mellan könen.
- Vid behov har vi positiv särbehandling, tjejgrupper, killgrupper i idrott eller samtalsgrupper.

Främja, förebygga och förhindra det som rör trakasserier och diskriminering på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

- Vi har avslutningar som alla kan vara med på i skolan, för traditionens skull har vi även avslutningen i kyrkan, men vi meddelar tydligt programmet så att de som inte vill delta kan avstå.
- Vi samtalar i grupperna om olika etniska tillhörigheter, religioner och andra trosuppfattningar.

Främja, förebygga och förhindra det som rör trakasserier och diskriminering på grund av sexuell läggning

- Vi samtalar om sexuell läggning.
- Vi tar upp och tydliggör betydelsen av ord förknippade med sexuell läggning som ibland används som skällsord.
- I årskurs 6 fördjupar vi diskussionerna i samband med undervisningen i sexualkunskap.

Främja, förebygga och förhindra det som rör trakasserier och diskriminering på grund av funktionshinder

- Vi samtalar om olika funktionshinder.
- Vi tar upp och tydliggör betydelsen av ord förknippade med funktionshinder som ibland används som skällsord.

Främja, förebygga och förhindra det som rör trakasserier och diskriminering på grund av annan kränkande behandling

- Vi samtalar om olikheter i grupperna.
- Kamratstödjare ordnar trevliga aktiviteter för att få bra stämning och samvaron på skolan.
- Alla vuxna ingriper vid otrevligt språk, konflikter eller ”skojbråk”. Vid tillsägelser använder vi oss av orden **Vi på den här skolan ....**

Se också under rubriken Förebygga och förhindrar det som rör samtliga diskrimineringsgrunder.

Upptäcka - är vår målsättning att göra genom att:

- Alla vuxna är lyhörda och uppmärksamma och lyssnar på vad barnen säger.
- Samtal med städpersonal, vaktmästare, kökspersonal och övriga vuxna på skolan.
- Lärare rapporterar till mentor eller Trygghetsteam.
- Föräldrar och elever informeras av mentor om att rapportera, om kränkande behandling av en elev, till mentor eller Trygghetsteam.
- Rastvärd finns tillgänglig under barnens raster.
- Rastvärdarna är observanta på utsatta platser på skolan och har också extra ögon på vissa elever vid behov.
- Kamrattstödare finns som vuxnas extra öron och ögon.
- Utvärderingar anonymt, vår interna enkät, skoltempen, en gång per läsår.
- Flugan, elever scannar av vissa utvalda platser, olika tider under året, efter gemensam överenskommelse mellan vuxna och elever.
- På Gillberga skola finns en brevlåda som elever kan lägga meddelanden i till Trygghetsteamet.
- Trygghetsteamet arbetar aktivt för att förebygga, upptäcka och förhindra.
- Dialog med barn, samtalsgrupper och enskilt.
- Dialog med föräldrar, t.ex. utvecklingssamtal.
- Gäller det personal rapporteras det till skolledning.

Utreda – gör vi genom att:

- utreda så fort det är möjligt, helst samma dag.
- lyssna lika mycket på alla inblandade.
- ta alla anmälningar på allvar.
- ta hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.
- mentor är ansvarig för utredning av händelsen. Denna utredning sker i samtal med inblandade elever. Den syftar främst till att lösa konflikten utifrån vår konflikthanteringsmodell, och hitta vägar till någon överenskommelse. Vid svårare fall eller upprepning vänder sig mentor eller annan vuxen till Trygghetsteamet.
- mentor informerar förälder/föräldrar när utredning av kränkande behandling skett.
- allsidigt belysa vad som inträffat och omfattar både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna. Hur omfattande utredningen behöver vara måste anpassas efter det enskilda fallet. Verkliga ansträngningar måste göras för att komma fram till en uppfattning och bedömning av vad som hänt.
- vårdnadshavare till elever som är inblandade vid kränkningar informeras. Inblandade elever informeras om att så kommer att ske.
- blankett för utredning finns framtagen, de finns i alla klassrum, personalrummet, på intranätet och i Likabehandlingsplanen.
- enheten svarar för diarieföring och förvaring av blanketter. Beakta sekretess.
- händelser, som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, ska också rapporteras till Arbetsmiljöverket. Rektor ansvarar för rapporten. Tillbudsrapporter finns att fylla i.
- vid misstanke om att barn eller elever far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd, är skolan skyldig att anmäla till socialtjänsten.
- vid ärenden där minst ena parten är vuxen anmäls det till rektor som utreder och åtgärdar.

Åtgärda – gör vi genom att

- åtgärdsprogram upprättas och följs upp. Det upprättas för en eller flera utifrån en bedömning av utredningen.
- skolan erbjuder det stöd som skolan har möjlighet att ge. Åtgärdena kan se olika ut beroende på situation.
- de åtgärder som skolan sätter in dokumenteras, följs upp och utvärderas.
- åtgärder ska inte bara avhjälpa akuta situationer utan bör också syfta till att finna mer långsiktiga lösningar.
- skolan överväger alltid om åtgärder också behöver vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på skol-, grupp-, individ- (den som utsätter och den som blivit utsatt), och/eller verksamhets-nivå.
- blankett för åtgärdsprogram och uppföljning av åtgärdsprogram finns framtagen, de finns i alla klassrum, personalrummet, på intranätet och i Likabehandlingsplanen.
- ta hjälp av skolsköterska, kurator eller psykolog vid behov.

Blanketter

- ANMÄLAN till huvudman ang kränkande behandling
- Utredning om kränkande behandling
- Åtgärdsprogram vid kränkande behandling
- Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling

ANMÄLAN till huvudman ang kränkande behandling
enligt SKOLLAGEN 2010:800 6 kap 10 §**ELEVUPPGIFTER för elev som anses utsatt för kränkande behandling**

Namn:	Personnummer:
Adress:	
Skola/klass:	

ANMÄLAN INKOM, datum

ANMÄLAN MOTTAGEN AV, namn och titel

UTREDNING PÅBÖRJAD, datum

UTREDNING AVSLUTAD, datum

 ÅTGÄRDSPROGRAM UPPRÄTTAS, datum ÅTGÄRDSPROGRAM UPPRÄTTAS EJ

SKÄL TILL ATT ÅTGÄRDSPROGRAM EJ UPPRÄTTAS

REKTOR/DELEGAT, namn

Skickas via epost snarast efter utredning till barn-utbildningsforvaltningen@eskilstuna.se

Utredning om kränkande behandling

Dagens datum	Händelsens datum	Utsatt barn	
Enhet/klass	Namn på den som anmält kränkningen		Namn på den/de som utfört kränkningen
Närvarande i utredningssamtalet			
Händelseförlopp			

Åtgärdsplan upprättas ja, ansvarig: nej, ärendet avslutas

Om ärendet avslutas efter utredningssamtal sker uppföljning:

datum

Ansvarig för utredning och uppföljning:

Lämnas snarast till skolledning för arkivering i elevakt. Rektor skickar kopia till BU-förvaltning.

Jag har tagit del av ovanstående:

.....
Datum

.....
Rektors underskrift

Åtgärdsprogram mot kränkande behandling

Dagens datum	Utsatt barn
Enhet/klass	Ansvarig för åtgärdsprogrammet
Närvarande vid upprättande av åtgärdsprogram	
Nuläge	
Mål	
Åtgärder	Ansvarig

Datum för uppföljning:

Ansvarig för uppföljning:

Underskrift

.....
ansvarig för åtgärdsprogram

.....
förälder

Lämnas till skolledning för arkivering i elevakt

Uppföljning av åtgärdsprogram mot kränkande behandling

Dagens datum	Elevens namn		
Enhet/klass		Ansvarig för uppföljning	
Närvarande vid uppföljning			
Är målet nått?			

Ärendet avslutat.

Underskrift:

.....
skolans ansvarige

.....
förälder

Ärendet ej avslutat:

Nya åtgärder	Ansvarig
--------------	----------

Datum för ny uppföljning:

Ansvarig för uppföljning:

Underskrift

.....
skolans ansvarige

.....
förälder

Lämnas till skolledning för arkivering i elevakt

DEL C

Definitioner

Någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkningarna kan vara

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög och liknande)
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- Text- och bildburna (t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms, mms)

Definitionen gäller i lika hög grad kränkningar mellan barn/ elever, som vuxen mot elev och elev mot vuxen.

Diskriminering

Direkt diskriminering: Ett barn eller en elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunder som lagen omfattar, det vill säga kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Indirekt diskriminering: Ett barn eller en elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Annan kränkande behandling

Alla kränkningar är inte diskriminering, men all kränkande behandling måste förhindras. Trakasserier är ett vedertaget begrepp i diskrimineringsområde och är alltså kopplade till diskrimineringsgrunderna. Det är därför nödvändigt att skilja mellan trakasserier och annan kränkande behandling. I lagen införs därför ett förbud mot annan kränkande behandling för att täcka in alla former av kränkningar.

Repressalier

I lagen införs också ett förbud mot repressalier. Med detta menas att om ett barn eller en elev har anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning som gäller överträdelse av lagen så införs ett förbud att bestraffa barnet eller eleven som en följd av detta.

Skyldighet att utreda och åtgärda

När ett barn eller en elev påtalar att hon eller han har blivit utsatt för trakasserier och annan kränkande behandling ska huvudmannen utreda och förhindra fortsatt kränkning.

Vid misstanke om att barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd, är skolan skyldig att anmäla till socialtjänsten. Detta gäller också var och en av skolans personal.

Utbildning

- Personalen utbildas framförallt i förebyggande arbete mot diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Personal som arbetar i Trygghetsteamet får utbildning enligt Farstamodellen.
- Elever och personal får utbildning enligt "Friends" utbildningssystem.

Information

- Handlingsplanen för "Likabehandling" finns i alla klassrum och på Gillberga skolas hemsida.
- Broschyr om vårt mobbingarbete delas ut till alla nya elever och föräldrar varje läsår. Den finns även på hemsidan.
- Trygghetsteamet och kamratstödjarna presenterar sig för alla klasser varje år.
- Alla mentorer går igenom Likabehandlingsplanen med elever och föräldrar varje läsårsstart.
- Alla elever får information om och får prova på att använda vår konflikthanteringsmodell

Skadestånd

Genom lagen får barn och elever förbättrade möjligheter till skadestånd vid såväl diskriminering som annan kränkande behandling. Skadestånd kan utgå om ansvariga i verksamheten inte följer lagens bestämmelser.

Vilka ser till att lagen följs?

Skolverket och ombudsmännen, JämO, DO, HomO, HO, ska utifrån sina ansvarsområden se till att lagen följs. Skolverket har ett särskilt ansvar för den nya lagen genom att ett barn- och elevombud för likabehandling ska tillvarata det enskilda barnets och elevens rättigheter. Ombudsmännen och barn- och elevombudet får rätt att föra skadeståndstalan för ett barn eller en elev.

Barn- och elevombud för likabehandling

Barn- och elevombudet har i uppgift att tillvarata det enskilda barnets och elevens rätt i frågor som inte faller på ombudsmännen. Det vill säga annan kränkande behandling. Förbudet gäller uppträdanden gentemot barn och elever från ansvariga inom verksamheten, men inte befogade tillrättavisningar som har till syfte att upprätthålla ordning och en god miljö för barn och elever. De flesta handlingar och beteenden som ryms inom begreppet "annan kränkande behandling", till exempel misshandel, ofredande och olaga hot, är brottsliga gärningar även om de begås av underåriga.

Det är barnet eller eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande. Barn- och elevombudet ska dessutom informera om lagen, ge råd beträffande lagens tillämpning och hjälpa barnet eller eleven till rätt ombudsman i fall ombudet inte själv åtar sig ärendet.